

De overstap van VMBO naar MBO/HAVO

Hub Schwanen
decaan

Kiezen in een snel veranderende maatschappij:

- Je maakt geen beroepskeuze meer voor het leven.
- Je werkt niet ergens naar toe om **iets** te worden, maar **iemand** te worden.

Maak een keuze voor ...

.....een opleiding waarin je de gelegenheid krijgt om te werken aan je eigen talent(en) waardoor je een persoonlijkheidsontwikkeling stimuleert en passie krijgt voor je werk -> VERGROTEN VAN ZELFVERTROUWEN EN EIGENWAARDE

Hulp bij het keuzeproces op VMBO Maastricht

Alle leerlingen werken via het digitale systeem (beroepskeuzedayboek.nl) aan het PTA voor LOB in de Loopbaanverkenner. Daarin zijn verplichte opdrachten, testen en reflectiegesprekken opgenomen om tot een verstandige keuze te komen.

De leerling moet een drietal oriëntatiemomenten doorlopen (bijvoorbeeld de centrale voorlichtingsavond in leerjaar 3, het bezoeken van een open dag, het arrangeren van een meeloopdag, de stage of een bedrijfsbezoek enz.). VMBO Maastricht stuurt aan, maar de leerling is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering.

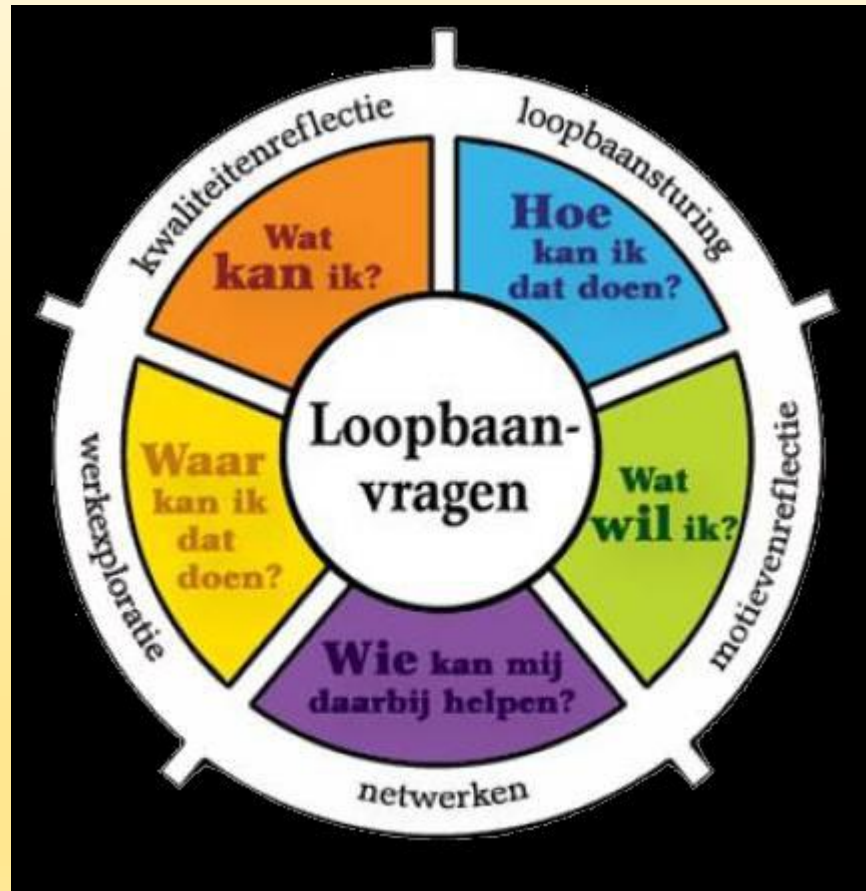
Mogelijkheden bij het kiezen

- Het mooie aan het Nederlandse onderwijssysteem is dat je altijd in niveaus kunt opklimmen en je blijven ontwikkelen (een leven lang leren).
- Leerlingen worden zo opgeleid dat ze gemakkelijk(er) kunnen switchen.
- Er is via de sites van het MBO veel informatie beschikbaar over opleidingen, toekomstmogelijkheden en beroepen, zodat je goed op de hoogte bent voordat je als leerling aan een opleiding gaat beginnen.
- Op VMBO Maastricht is er ondersteuning van mentor, LOB-functionaris en decaan voorhanden. Op het MBO zijn speciale loopbaancoaches/studiebegeleiders actief waarop je een beroep kunt doen.

Problemen bij het kiezen

- De leerlingen moeten vroeg kiezen. -> Zie het als een kans! Stel realistische doelen! Een leerling die weet wat hij/zij wil, zit met de goede motivatie op school.
- Leerlingen kiezen voor een opleiding die je als ouder niet wenselijk / verstandig vindt. -> Ga met de decaan in gesprek, want het gevoel van een leerling is net zo belangrijk!
- Leerlingen kunnen geen keuze maken of weten totaal niet voor welke opleiding ze moeten kiezen -> Laat leerlingen tijdig een test komen ophalen bij de decaan en vraag na de test een gesprek met de decaan aan!
- Ga met zoon of dochter vaker onbevooroordeeld in een kort gesprek over hun toekomstplannen en bekijk op de site (bv. www.vistacollege.nl) naar de info en filmpjes over de opleidingen.

Competenties die nodig zijn om je loopbaan te sturen:

Niveaus in het MBO

Gemengd/theoretische leerweg: doorstroom naar niveau 4 of HAVO

De meeste leerlingen van de gemengd/theoretische leerweg stappen over naar niveau 4 van het MBO. Bijna alle opleidingen op niveau 4 duren 3 jaar (behalve Verpleegkunde 4 jaar). Je hebt wel een VMBO-diploma nodig om toegelaten te worden. Je kunt ook op niveau 3 starten als je dat wil. Als je niet diplomeert, kun je ontheffing aanvragen om toch op niveau 2 te beginnen of het jaar overdoen. Als je een opleiding op niveau 2, 3 of 4 hebt afgerond, heb je de startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. Je mag echter ook doorstuderen. Als je het MBO op niveau 4 hebt afgerond, kun je doorstuderen op het HBO. Deze geleidelijke weg met stage-ervaringen is vaak succesvoller dan de snellere weg van de HAVO (na 2 jaar doorstroom naar het HBO mogelijk!). Er is minder uitval van MBO'ers dan van havisten in het eerste leerjaar van het HBO.

Kijk op **www.vistacollege.nl** voor alle niveau 4 opleidingen in de buurt!

Verschillen BOL en BBL op het MBO

Beroeps Opleidende Leerweg (BOL)

- School en stage
- Leerling is scholier
- Schoolgeld verplicht vanaf 18 jaar
- Schoolvakantie
- Kinderbijslag / studiefinanciering
- Eigen inkomsten via bijbaan

Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL)

- 4 dagen werken en 1 dag school
- Leerling is werknemer (baan)
- Lesgeld voor 1 dag per week
- Aantal vakantiedagen volgens CAO
- Geen kindergeld / studiefinanciering
- Salaris volgens CAO

Ons advies voor GTL-leerlingen is: kies een BOL-opleiding!

De profielen op de HAVO

cultuur en maatschappij (CM)
economie en maatschappij (EM)
natuur en gezondheid (NG)
natuur en techniek (NT)

Mocht uw zoon/dochter de ambitie hebben om door te stromen naar de HAVO, kom dan op gesprek om over profielkeuze, vakkenpakket en plan B te praten.

Leerlingen die voor het profiel NT opteren, adviseren wij een technische opleiding op MBO niveau 4 te kiezen!

De aanmelding moet vóór de meivakantie afgerond zijn!

Aanmelding vervolgonderwijs

Stap 1: Oriënteren

Stap 2: DDD invullen + aanmelden via de website

Stap 3: Ontvangstbevestiging per mail: kopie ID, cijferlijst, dyslectieverklaring opsturen

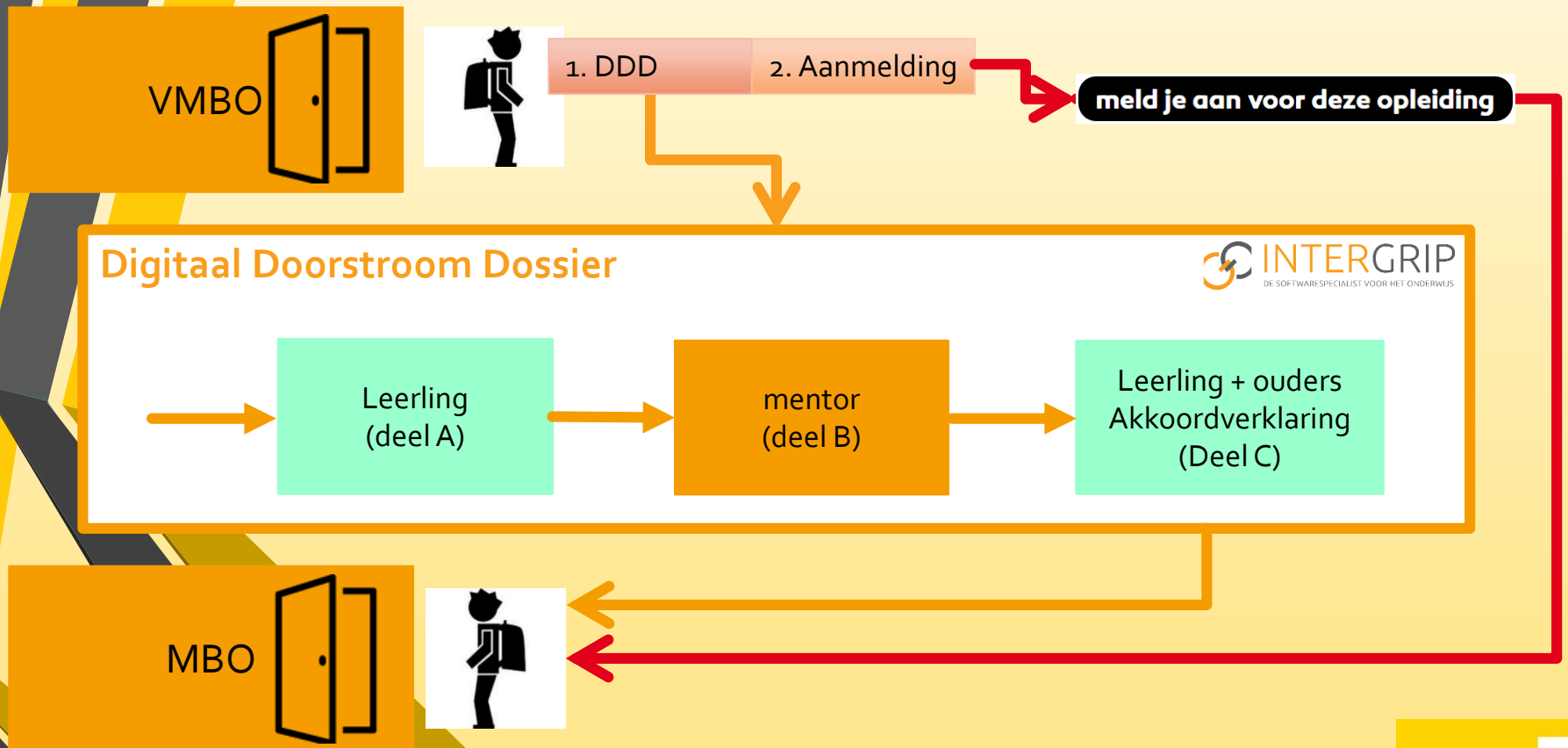
Stap 4: Decaan volgt / controleert via Intergrip

Stap 5: Intake-procedure

Stap 6: Voorlopige aanname

Stap 7: Definitieve aanname, ondertekenen
Onderwijsovereenkomst

Het proces in beeld

De aanmelding

- Via de website van het MBO!
- MBO (alle niveaus): uiterlijk vóór 1 maart -> in verband met het toelatingsrecht!
(Dit recht vervalt na 1 april!)
- Sommige opleidingen hebben een numerus fixus
Dus zo vroeg mogelijk aanmelden! Op de website vindt u alle aanvullende eisen bij elke opleiding.

Digitaal Doorstroom Dossier

(via website www.intergrip.nl inloggen)

- De leerling krijgt van de mentor/decaan een inlogcode.
- Ouders en leerling vullen het A-gedeelte (o.a. de persoonlijke gegevens, competenties, motivatie) in.
- Het B-gedeelte (o.a. schoolvisie op deel A, begeleiding) wordt door de mentor ingevuld (ondersteund door decaan / zorgcoördinator)
- Ouders en leerling vullen het C-gedeelte (akkoordverklaring) in.
- DDD gaat bij verzending automatisch naar het MBO.
- Let op: Het DDD is geen aanmelding!!!

Deel A is goed afgerond

Dhr. Mentor krijgt nu bericht dat Deel B gevuld kan worden.
Na het vullen van Deel B krijg jij bericht om de akkoordverklaring in te vullen.

Pas nadat je dit hebt gedaan zal het dossier afgerond zijn.

[Terug naar mijn dossiers](#)

Verantwoordelijkheid leerling + ouders in het keuzeproces

- De leerling en ouders zijn verantwoordelijk voor de aanmelding via de site. Bij sommige opleidingen (Sint Lucas, beveiliging) vroeg aanmelden! Het toelatingsrecht vervalt op 1 april, maar zorg ervoor dat de aanmelding al voor de carnaval geregeld is.
- De leerling en ouders zijn verantwoordelijk voor het doorsturen van het DDD. Bij voorkeur samen met de aanmelding in orde maken.
- De leerling en ouders zijn verantwoordelijk voor het doorsturen van kopie ID (voor- en achterkant), printscreen cijferlijst vanuit Somtoday en eventueel een kopie van de dyslectieverklaring of andere belangrijke informatie voor de begeleiding van zoon/dochter. Na aanmelding krijgt de leerling een bevestiging van het MBO waarin deze gegevens opgevraagd worden.
- De leerling is verantwoordelijk voor het tekenen van de onderwijsovereenkomst.

Toelating op het MBO

- Het DDD en de warme overdracht van onze school naar het MBO is van groot belang.
- Ondanks toelatingsrecht, wordt er goed gekeken of de gekozen opleiding wel geschikt is (intake en screening).
- Screening en selectie zijn in het belang van alle partijen (leerling, ouders en opleiding).

Als een leerling de opleiding na een paar weken verlaat, verliest iedereen!

Nieuwe ontwikkelingen in het MBO

- Alle opleidingen werken competentiegericht (kwalificatiestructuur) en richten zich op de arbeidsmarkt.
- Recht op reisproduct MBO-studenten tussen 16 en 18 jaar
- In de techniek is wiskunde een verplicht vak en op niveau 4 is zelfs wiskunde en natuurkunde vereist.
- Regeling voor aanschaf dure materialen:
Regeling voorziening leermiddelen van Stichting Leergeld -> MBO-studentenfonds

Het onderwijs in het MBO

In het MBO krijgt de leerling te maken met competentiegericht onderwijs; je moet aantonen over de juiste competenties te beschikken om straks in een bepaald beroep succesvol te kunnen zijn. Veel meer dan in het VMBO wordt de verantwoordelijkheid bij de leerling neergelegd!

Weten

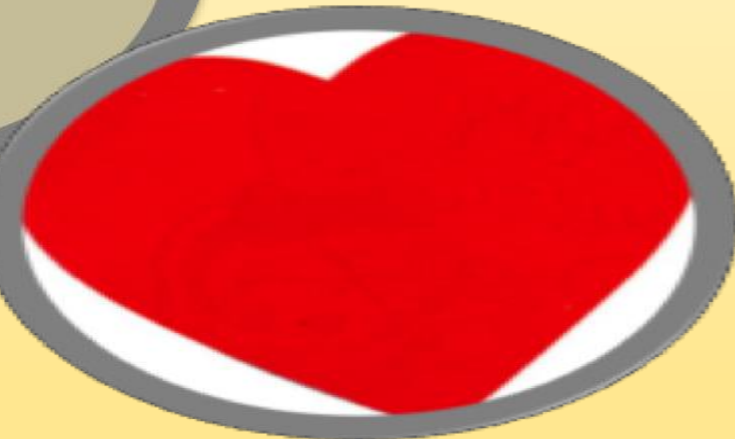
Kunnen

Competenties

Zijn

Willen

Kwalificatieplicht

- Vanaf 16 jaar hebben alle leerlingen een kwalificatieplicht.
- Door afronden van MBO niveau 2, 3 of 4 is aan deze plicht voldaan.
- Jongeren zijn verplicht om hun startkwalificatie te halen of te werken tot hun 27^e levensjaar om in aanmerking te komen voor een uitkering.

Vragen naar aanleiding van deze presentatie?

- Bel of mail naar de mentor / decaan!
- Schakel tijdig hulp in bij keuzeproblemen!
- Maak een afspraak voor een (video)gesprek!

Tot slot

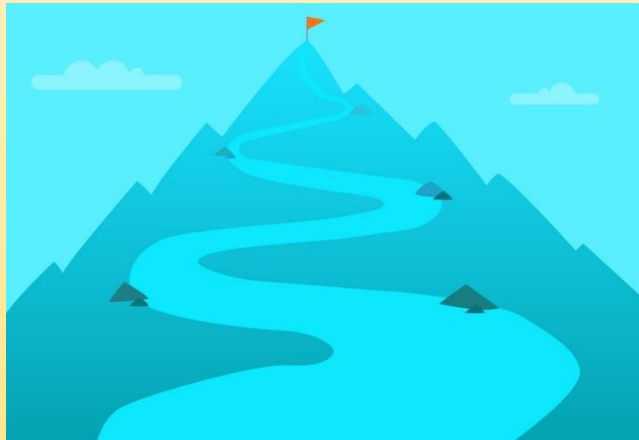
Succes met het begeleiden van de volgende loopbaan stap van zoon/dochter!

Diplomering is erg belangrijk voor de verdere loopbaanontwikkeling,

maar een **verantwoorde keuze** maken is net zo belangrijk!

Belangrijke voorwaarde voor succes: doorzettingsvermogen!

Motivatie is de eerste stap naar
realisatie!

Het LOB-team:

t.meessen@stichtinglvo.nl

h.schwanen@stichtinglvo.nl

Op weg naar het MBO

